

Summary in polish

Celem pracy było zbadanie, jak dzieła akordeonowe opisują przyrodę i problemy techniczne, z jakimi spotkał się autor podczas wykonywania tych utworów, poprzez subiektywną analizę trzech utworów polskich i jednego utworu chińskiego. Do mojej pracy wybrałam cztery reprezentatywne utwory, zarówno na akordeon solo, jak i z towarzyszeniem innych instrumentów. Na ich podstawie możemy zaobserwować, jak poprzez akordeon, można wyrazić odgłosy natury oraz jak może on korespondować z innymi instrumentami, aby osiągnąć ten cel. Jako wykonawca również chciałabym zwrócić uwagę jakie możliwości wykonawcze innych instrumentów są wykorzystane do odwzorowywania natury w opisywanych utworach. Analiza tych dzieł ukazuje również progres jaki dokonał się w możliwościach wyrazowo technicznych akordeonu i akordeonistów.

Pierwszym z wybranych przeze mnie utworów są *Żywioty* napisane przez polskiego kompozytora Mikołaja Majkusiaka. Jest to czteroczęściowa suita, pierwotnie napisana w 2001 na akordeon i klarnet jako dzieło składające się tylko z dwóch części - *Powietrze* i *Woda, Ziemia* i *Ogień* zostały dopisane w roku 2014 na saksofon altowy i akordeon. Finalnie kompozycja składa się z czterech miniatur instrumentalnych (z możliwością wykonania w duecie wymiennie z klarnetem lub saksofonem altowym), mających na celu przywołanie emocji związanych z poszczególnymi żywiołami. Jest to muzyczne połączenie efektów sonorystycznych z niezwykłą motoryką i skomplikowanymi podziałami rytmicznymi. Utwór ukazuje wyjątkowe możliwości brzmieniowe obu instrumentów oraz niezwykłą wirtuozerię wykonawców.

Kolejnym utworem jest *Pieśń Wiatru* (风中的歌) napisanym przez Jiang Chenxi (江晨曦) na akordeon, wiolonczelę, flet i klarnet. Inspiracją dla tego utworu były dwa elementy - wiatr oraz pieśń. Wiatr jest głównie ukazany poprzez wykorzystanie niekonwencjonalnych dźwięków instrumentów, a pieśń jest zawarta w warstwie melodycznej. Zestawienie tych dwóch elementów tworzy artystyczną koncepcję „pieśni dryfującej na wietrze”. Została tu użyta melodia ze środkowej Mongolii *Noon Gia* jako materiał melodyczny części wolnej. Wykorzystany w tej pieśni tekst zawiera historię opowiadającą o dziewczynie, która bierze ślub w dalekiej krainie i żegna się ze swoimi rodzicami oraz swoim rodzinnym miastem. Melodia z tej pieśni ludowej koresponduje z dźwiękami wiatru, dźwiękami akordeonu jako kluczowego instrumentu nadając temu utworowi sentymentalnego kolorytu.

Five CloudScapes na akordeon solo Tomasza Jakuba Opałki zostało napisane w 2009 roku na zamówienie Macieja Frąckiewicza. Jest to muzyczne zobrazowanie pięciu widoków zachmurzonego nieba, są tu wykorzystane różne akordeonowe techniki wykonawcze, w połączeniu z finezyjną melodyką oraz niebanalną rytmiką kompozytor przedstawia tutaj wyobrażenie przestrzeni chmur w różnych ich stanach. Utwór w 2017 roku został wydany przez *Chopin University Press*.

Wiatr echo niesie po polanie słynnego polskiego kompozytora Andrzeja Krzanowskiego przeznaczone na duet akordeonu z klawesynem zostało napisane w 1981 roku. Dzieło składa się z trzech części: *Echo*, *Wiatr* i *Na Polanie*. Dźwięki i techniki wykonania unikalne dla akordeonu i klawesynu współdziałają ze sobą, imitując i wyrażając wspomniane elementy natury.

W tej pracy opisuję w jaki sposób zjawiska naturalne zostały zaprezentowane w utworach na akordeon oraz w jakim sposób instrument ten został wykorzystany do ich muzycznego zobrazowania. W dysertacji omawiam również, w jaki sposób muzycy mogą wykorzystywać różne techniki wykonawcze (konwencjonalne i niekonwencjonalne), aby wyrazić różne muzyczne światy. Jednocześnie prezentuję możliwości i ograniczenia akordeonu w procesie wykonania muzyki kameralnej, w jaki sposób współgrać z innymi instrumentami, uzupełniać się nawzajem i osiągnąć ostateczną ekspresję muzyczną, której wymaga kompozytor.